Nr. 30. Kraków, 27 lipca 1906. Rok XXIII.

TYGODNIK ROLNICZY

Organ c. k. Towarzystwa Rolniczego Krakowskiego

wychodzi co piątek.

Prenumerata wraz z przesyłką pocztową wynosi w państwie austr. rocznie **12 Kor.**, półrocznie **6 Kor.**, dla członków Towarzystw rolniczych i uczniów zakładów naukowych rolniczych rocznie **8 Kor.**, w Królestwie Polskiem rocznie **5 rs.**, a państwie niemieckiem **8 marek**. Pojedynczy numer **24 halerze**.
Prenumeratę należy nadsyłać do Administracyi: **Kraków, ul. Basztowa l. 6.**

Rękopisy nie nadające się do druku zwraca się tylko na żądanie i na koszt autora.
Listów nieopłaconych nie przyjmuje się.
Przedruk artykułów bez upoważnienia podpisanych autorów i podania źródła nie dozwolony.
Adres Redakcyi: **Kraków, ul. Basztowa l. 6.**

TREŚĆ:

Z czynności Komitetu
c. k. Towarzystwa Rolniczego Krakowskiego.

W dniach 9. i 10 b. m. odbyło się posiedzenie Komitetu ck. Towarzystwa rolniczego krakowskiego pod przewodnictwem Prezesa Zdzisława Hr. Tarnowskiego.

Pp. Prezes: Zdzisław Hr. Tarnowski, I. Wice-Prezes: Karol Czecz, II. Wice-Prezes: Prof. Dr. Józef Milewski.

Członkowie: Kazimierz Bzowski, Maryan Dydyński, Henryk Dolański, Aleksander Dąmbski, Stanisław Fihauser, Prof. Dr. Antoni Górski, Dr. Adam Krzyżanowski, Dr. Witold Milieski, Kazimierz Piliński, Dr. Klemens Rutowski, Zdzisław Włodek, Dr. Jan Zduń, Dr. Józef Raczyński, Sekretarz.

Nieobecność usprawiedliwili: Prof. Dr. Stefan Jentys, Prof. Władysław Lubomęski, Stanisław Ostaszewski, Władysław Struszkiewicz, Władysław Żeleński.

Na wstępie uzupełniono skład Sekcyj Komitetu kooptacyami: Pp. Augusta Stojowskiego z Jaszczewa do Sekcyi chowu koni, Gustawa Szaszkiewicza z Rzemienia do Sekcyi chowu bydła rogatego i sekcyi chowu drobnego inwentarza; Adama Hr. Stadnickiego z Nawojowej do Sekcyi rolnej.

Następnie przyjęto do wiadomości reskrypt c. k. Ministerstwa kolei żelaznych o zamianowaniu Prof. Dr. Antoniego Górskiego delegatem do państwowej Rady kolejowej, a Dr. Adama Jordana zastępcą delegata na okres trzechletni 1906—1908. Zarazem wyrażono gorące podziękowanie dotychczasowemu delegatowi ck. Radcy Dworu p. Władysławowi Struszkiewiczowi, za gorliwą i skuteczną obronę interesów rolnictwa w tejże Radzie.

Z kolei złożył Prof. Dr. A. Górski wyczerpujące sprawozdanie z posiedzenia państw. Rady kolejowej z konferencyi, zwołanej przez c. k. Ministerstwo handlu w sprawie poparcia exportu jęczmienia browarnianego i słodu przez zaprowadzenie tw. „Einfuhrscheine“ oraz z posiedzeń Krajowej Komisyi dla regulacyi rzek w Galicyi.

Sprawozdania przyjęto do wiadomości, a sprawozdawcy wyrażono uznanie za jego działalność i udzielono mu następującej dyrektywy co do sposobu przeprowadzenia regulacyi rzek w zachodniej części kraju:

1) Za główny cel regulacyi rzek objętych grupą A. ustawy krajowej z dnia 18/9. 1901. Nr. 103 Dz. u. k. należy uważać zabezpieczenie gruntów nadrzecznych przed powodzią oraz zabezpieczenie brzegów przed obrywaniem.

2) Do usplawnienia tych rzek należy przeto dążyć nie bezwarunkowo, lecz tylko o tyle, o ile ono się da osiągnąć bez uszczerbku dla celu wymienionego pod 1.

W szczególności uważa Komitet za najpilniejszą w tym względzie sprawę, zabudowanie potoków górskich, oraz wyraża zapatrywanie, że prostowanie i skracanie koryta należałoby dopiero wtedy przeprowadzać, aż zalesienie górnych biegów potoków oraz przez wybudowanie odpowiednich wałów będzie usunięte niebezpieczenstwo, połączone z przyspieszeniem spiętrzenia wody wskutek skrócenia koryta. Obniżenie koryta rzek potrzebne jest w tych miejscach, gdzie za wysoki poziom wody zaskórnej powoduje podmakanie i zabagnianie gruntów. Utrzymanie brodów, przejazdów, poideł, oraz odpowiedniej ilości szutrowisk jest konieczne ze względu na interes gospodarstw nadbrzeżnych.

3) Komitet oświadcza się za odszkodowaniem właścicieli gruntów nadbrzeżnych tylko w tych wypadkach, w których przez regulacyę zostanie uszkodzone lub udaremnione działanie istniejących już urządzeń irrygacyjnych lub t. p. a nadto w tych wypadkach, w których właściciel udowodni, że wskutek regulacyi nastąpiło pogorszenie urodzajności gruntów.

Następnie przyjęto do wiadomości pismo Tow. roln. okręg. w Tarnowie zawiadamiające o wyborze nowego Wydziału oraz nowego Prezydyum w osobach p. Jana Br. Konopki z Brnia jako Prezesa a Prof. Tadeusza Czajkowskiego z Tarnowa jako Wiceprezesa.

Towarzystwom rolniczym okr. w Wieliczcę, Mielcu i Jaśle przyznano zasiłki na premiowanie sług.

Zarządowi centralnemu Zjednoczonego gal. Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa uchwalono udzielić subwencyi z funduszu Wystawy na wystawę we Lwowie w kwocie 200 K. z tem przeznaczeniem, aby zasiłek ten użyty był na koszta transportu przedmiotów wystawy ze zachodniej części kraju. Na urządzenie prób i konkursów maszym oraz narzędzi rolniczych przeznaczono dla Tow. roln. okr. w Bochni i Jaśle po 500 K. a dla Tow. roln. okr. w Wadowicach zarezerwo-

wano na r. 1907 kwotę 600 K. Na urządzenie w b. r. wystawy hodowlanej w Zakopanem przeznaczono dla Towarzystwa roln. okr. w Nowym Targu kwotę 1500 K:

Celem wypróbowania najnowszych systemów siewników przeznaczono kwotę 2.300 K. z której będą pokryte koszta sprowadzenia względnie zakupna tych maszyn.

Włościanom: Józefowi Rzepce w Targowisku, Janowi Habratowi w Suchodole i Marcinowi Słowikowi w Białej ad Tyczyn przyznano zasiłki po 300 K. na utrzymanie licencyonowanych ogierów.

Na II. Półrocze 1906 ustanowiono w subwencyjnych chlewniach zarodowych następujące ceny za prosięta:

do	35 kilo żywej wagi	2.40 K.
od 35—55	" " "	2.00 "
" 55—85	" " "	1.50 "

za 1 kilogram żywej wagi. Maximum wagi oznacza się na 85 kilo na sztukę.

Chlewnie zarodowe rasy westfalskiej postanowiono utworzyć w Jedliczu, Korzeniowie i Nosówce; owczarnie zaś zarodowe rasy mięsnej w Jasionce i Rzemieniu.

Celem utworzenia centrum dla hodowli kóz na Podhalu polecono sprowadzić materyał rozpłodowy rasy Pinzgau.

Dla przyspieszenia rozwoju włościańskiej hodowli bydła zarządzono opracowanie mapy hodowlanej dla zachodniej Galicyi, któraby służyła za oryentacyjną podstawę racyonalnego i konsekwentnego działania ze strony wszystkich czynników, mających w tej sprawie ingerencyę, jako to: Towarzystw rolniczych, Kółek rolniczych, Rad powiatowych i Komisyj licencyonujących. Nadto postanowił Komitet tworzyć gminne obory zarodowe ras dla hodowli włościańskiej najodpowiedniejszych, któreby się z biegiem czasu rozrastały w Związki hodowlane.

Z powodu licznie napływających zgłoszeń hodowców pragnących skompletować, względnie odświeżyć swoje obory materyałem importowanym, uchwalono wysłać komisyę dla zakupna materyału rozpłodowego rasy wschodnio-fryzyjskiej na rachunek hodowców.

Celem poparcia produkcyi mięsa stosownie do potrzeb konsumcyi, postanowiono zwiększyć ilość obór rasy Bern-Simmental, a dla skompletowania już istniejących sprowadzić materyał hodowlany ze Szwajcaryi.

Zgodnie z wnioskami Komisyi licencyonujących oświadczono się za uwolnieniem niektórych ubogich gmin powiatów: brzeskiego, kolbuszowskiego, dąbrowskiego, żabieńskiego i wiśnieckiego od obowiązku utrzymywania własnym kosztem buhajów gminnych.

Organizacyę kontroli mleczności obór polecono wykonać w ten sposób, że począwszy od b. m. przeprowadzana będzie taka kontrola w oborach: Grodkowice, Brzezie, Dąbrowica (4 obory) Bieżanów, Krzeszowice, Piekary, Nosówka, Boguchwała, Czudec, Dzików (3 obory) Rzemień, Rzędzin, Baranów, Zbydniów, Raba wyżna, Toporzyska, następnie zaś także w oborach: Przecławiu, Kliszowie, Kozach, Komornikach, Jodłowniku i Łazanach.

Dla spopularyzowania weterynaryjnych wiadomości, odnoszących się do chowu nierogacizny, polecono zakupić 300 egzemplarzy świeżo wydanego dziełka p. Władysława Szybińskiego, dyrektora rolniczej szkoły zimowej w Cieszynie p. t. „Choroby nierogacizny" i rozdać je za pośrednictwem Tow. roln. okr. pomiędzy włościan-hodowców.

Oprócz tego załatwiono szereg uchwał sekcyi administracyjnej, rolnej, chowu koni, chowu bydła rogatego i drobnego inwentarza w sprawach bieżących.

Na czem właściwie polega szkodliwość traw kwaśnych dla przeżuwaczy?

Wiadomą to powszechnie dla każdego praktycznego gospodarza jest rzeczą, że żywienie bydła rogatego sianem wyprodukowanem na łąkach nizko położonych, podmokłych, a więc tak zwanych kwaśnych, jest nieodpowiednią ze względów czysto ekonomicznych, jako pasza pod względem odżywności mniejszą przedstawiająca wartość. Mimo tego bywa częstokroć z konieczności podawaną. Bydło spożywa ją bardzo niechętnie. W znacznej części ulega zmarnowaniu przez wyciąganie pod nogi w ściółkę.

Strata jednak jaką w tym wypadku gospodarz ponosi nieogranicza się tylko do tej ewentualności, której np.: rznięciem na sieczkę pozornie tylko zapobiedz usiłuje, lecz sięga ona nierównie dalej i pod względem fizyologicznym. Wiadomą i to powszechnie jest rzeczą, że bydło rogate tego rodzaju sianem karmione, pomimo wszelkiej innej troskliwości w pielęgnowaniu, gnębią pasożyty skórne, a więc bydło bardzo nędznie się utrzymuje. Krowy mleczne tracą mleko, lecz wprost z trudem niemałym przy braku innej paszy chociażby tylko lepszej słomy jarej, jako tako przezimować się dają, przyczyny więc złego szukać wypada nieco głębiej jak w samej mniejszej odżywności tego rodzaju siana. Badania w tym kierunku czynione w stacyi doświadczalnej Akademii rolniczej w Halii przez profesora Holego stwierdzają, że bydło rogate przy słabem swem uzębieniu a szczególniej sztuki starsze tego rodzaju sianem żywione — poblega zapaleniu błon szluzowych, przewodu pokarmowego i gruczołów tamże zawartych. To zapalenie oczywiście czynność procesu trawienia i asymilacyi, jaki tamże ma miejsce, znacznie osłabia, a w następstwie oczywiście powoduje złe odżywianie.

Owo zapalenie błon szluzowych przewodu pokarmowego ma być wywołane ostrymi brzegami, którymi to trawy kwaśne są uzbrojone, jako wytworem obficie nagromadzonych krzemianów (silicatów). Krzemiany nie ulegają rozpuszczeniu pod wpływem soków trawiących a w przechodzie swym przez kanał przewodu pokarmowego, przy niezupełnem zżuciu, błony szluzowe tegoż drażniąc kaleczą i w ciągłym stanie zapalnego podrażnienia utrzymują, i temsamem są powodem utrudnionej resorbcyi strawionych materyałów, a więc należytego wyzyskania podanej paszy. Z tego wynika, co łatwo jest pojąć, że nie rozchodzi się tu już tylko o wyzyskanie samego owego złego a kwaśnego siana, lecz i innych materyałów pokarmowych, przedewszystkiem wyższej koncentracyi, a więc proteinów, które podajemy celem uzupełnienia racyi wyżywienia zwierzętom, a które w znacznej części bez resorbcyi kanał przewodowy opuszczają, bądź to z kałem, bądź w urynie a odnosi się to wszczególności do „Białka".

Jasnym więc jest teraz powód, dlaczego bydło rogate tego rodzaju sianem żywione tak nędznie się utrzymuje a konsekwentnie z tego ten da się wyprowadzić wniosek, że celem uniknięcia strat materyalnych w marnowaniu podawanych zwierzętom pokarmów, przedewszystkiem winniśmy się starać oto, by produkcye pasz z łąk naturalnych na prawidłowe sprowadzić tory, produkcyę roślin kwaśnych, łąkom bagnistym właściwych, zastąpić słodkiemi, a to przez odwodnienie, użycie pognoi, jak Tomasyny, Kainitu, szczególniej uwaga ta odnosi się do tych gospodarstw, gdzie siano łąk naturalnych stanowi podstawe zimowego wyżywienia.

Czernichów w Czerwcu 1906. *Kuśnierski.*

W sprawie uprawy lnu w Galicyi

napisał

Dr. Jakób Tomalski.

(Dokończenie).

Wysokość zbioru zależy głównie od gatunku nasienia, siły nawozowej w roli, gęstości siewu i przebiegu pogody.

Na Śląsku pruskim w r. 1901 (nieurodzaj) zbierano lnu przeciętnie po 20 q słomy, a w r. 1900 zbierano natomiast w stosunku do morga austr. średnio po 31 q słomy. U nas, 20 q z 1 morga słomy, 300 kg. siemienia i 300 kg. plew należałoby nawet uznać za średni zbiór.

13) Oddzielanie nasienia od słomy. Zdarza się (w Czechach i Westfalii), że przedsiębiorcy zakupują len pro-

sto z pola, i rolnik nie ma ze lnem żadnej dalszej styczności. Po większej części jednak przeprowadza jeszcze się „omłot" lnu, który polega na tem, by oddzielić kapsułki z nasieniem od łodyg, nie narażając tych ostatnich na połamanie. Odbywa się to zazwyczaj przy pomocy tzw. czochry (grzebień żelazny, o długich zębach, grubszych ku nasadzie, przez który przeciąga się garść łodyg) lub przy pomocy maszyny do wyziarniania lnu (para walców, pomiędzy którymi przesuwa się główki nasienne).

Czochranie, zasadzające się na obrywaniu kapsułek podczas przeciągania lnu przez czochry, jest robotą wprawdzie powolniejszą, lecz dokładniejszą i o tyle korzystną, że można ją wykonać w terminie dla gospodarstwa najdogodniejszym, podczas dni słotnych lub w braku pilniejszej roboty. Czochranie wykonuje się w ten sposób, że robotnik ujmuje garść lnu oboma rękami, (jedną powyżej korzeni, drugą w $^1/_3$ długości łodyg) rozszerza ją przy główkach na kształt wachlarza i przeciąga przez zęby czochry kilka razy, odwraca garść spodem do góry i znów przeciąga, dopóki wszystkie główki nie będą oberwane. Garść wyczochraną rzuca siedzącemu za nim robotnikowi, który 3—4 garści łączy w pęk, wyrównuje korzeniami (uderzeniem o piersi) i wiąże kilkoma łodygami lnu. Trzech robotników (na dniówkę) wyczochra i zwiąże w pęki (dwóch czochra a trzeci wiąże) z łatwością 10 ctn. m. łodyg w jednym dniu. Robotę tę dogodnie jest wykonać akordowo; przeciętnie płaci się za 100 kg. słomy wyczochranej 30—40 halerzy, przyczem robotnik przy jakiej takiej pilności zarabia 160—200 halerzy dziennie.

Przy większych obszarach lnu wyziarnianie odbywa się przy pomocy specyalnej maszyny, która walcami swymi rozgniata główki nasienne, nie uszkadzając samych łodyg. Robota maszyną taką idzie szybko, jest tańszą, jednak nie tak dokładną, jak czochranie; pozostawia bowiem na łodygach, bezużyteczne przy dalszej przeróbce listki i gałązki (na których były osadzone kapsułki), mierzwi łodygi i nie oddziela łodyg drobniejszych, które natomiast przy czochraniu pozostają na czochrach lub wypadają z garści, zwłaszcza gdy przeciągamy przez czochry także korzenie, dla oddzielenia ziemi.

Garście słomy lnianej układa się, naprzemian główkami i korzeniami, w wiązki 12—15 kg, wiąże trzema powrósłami (w środku i po obu końcach) i odstawia do dalszej przeróbki.

Główki nasienne zaś (od czochrów i maszyn) młóci się i nasienie odczyszcza, jak każde inne.

Ziarno, o ile ma służyć na nasienie, należy starannie w suchem miejscu przechowywać i zabezpieczyć przed robactwem (w workach lub beczkach) i przed siewem dokładnie odczyścić, aby niedorodki, ziarna spruchniałe, lub przez robactwo uszkodzone, od zdrowego nasienia oddzielić.

Przy czochraniu odpada oprócz główek także len wątły, nitkowaty, krótki, który można po wymłóceniu związać w snopki, wymoczyć, wysuszyć i wymiędlić lub tak długo cepami młócić, dopóki nie pozostanie czysty kłak — pakuły, które służą do wyrobu grubego płótna, na sznury lub postronki.

Tak przedstawia się sprawa produkcyi lnu w naszym kraju [1]). Nie wchodziliśmy w szczegóły, uważając, że te w krótkim podręczniku uczynią rzecz mniej dostępną dla szerszych warstw, a ograniczyliśmy się do przedstawienia rzeczy pod względem ekonomicznym i rolniczym. Uwagi nasze o rozwoju przemysłu lnianego nie wyczerpują kwestyi, tak samo, jak wskazówki, odnoszące się do rolniczej strony tejże, nie mają charakteru recepty, którąby bezwzględnie powinna być zastosowaną. Jak w pierwszej części staraliśmy się przedstawić kierunek rozwoju i konieczność ewolucyi w tym kierunku, tak w drugiej podaliśmy szereg wskazówek, przy przestrzeganiu których możemy liczyć w przeciętnych naszych warunkach na najlepsze rezultaty — a wypełniania których niejednokrotnie i fabryki sobie zastrzegają (np. wybór nasienia, metoda i termin zbioru, sposób wyziarniania).

Staraliśmy się w krótkości wykazać, że sprawa produkcyi lnu jest kwestyą nietylko rolniczą, jakkolwiek w pierwszym rzędzie rolnicy, zwłaszcza większe gospodarstwa największą mogą odnieść korzyść — wprowadzając do swego gospodarstwa uprawę, zapewniającą im zyski, większe od wszystkich innych prawie płodów, dostarczającą sposobności do zużytkowania sił roboczych w terminach najmniej dotychczas pod tym względem wyzyskiwanych [1]), co umożliwia utrzymywanie robotnika stałego, sezonowego i przyczyniającą się bądź co bądź do podniesienia kultury rolnej, przez wprowadzenie głębszej uprawy, przez wychwaszczanie i plewienie i wczesne opuszczanie pola. W ślad za tem podnosi się przemysłowa wytwórczość kraju, dająca sposobność do pracy dla odłogiem dzisiaj leżących lub emigrujących sił roboczych, jakie mogłyby być zatrudnione przy przeróbce lnu na włókno i to w sezonie zimowym. To są momenta, nad którymi niebezpiecznie dla rolnika przechodzić do porządku dziennego a które coraz jaskrawiej dają się we znaki.

Sprawy bieżące.

Towarzystwo prawnej ochrony podatników. Nadeszły już miesiące, w których oprócz klęsk elementarnych dotyka każdego właściciela gruntowego cała masa nakazów płatniczych podatkowych, wezwań do udzielenia wyjaśnień etc. Równa to a może czasami i większa klęska niż grad, przed którym zaasekurowaniem plonu uchronić się choć w części można.

Głównym a może jedynym powodem nadmiernego opodatkowania a co gorsza systematycznego podnoszenia opłat skarbowych, jest nieznajomość środków obrony. Środki te są tak subtelnej natury, tak ukryte w niejasnych z reguły przepisach ustawowych, że potrzeba praktyki i to dłuższej, aby módz skutecznie bronić i chronić atakowanego mienia.

W praktyce podatkowej nie istnieją formalnie pojęcia „strata" „deficyt", gorszy lub lepszy rok, ale istnieją one w ustawach, przepisach, za których umiejętnym użyciem, obronić się można skutecznie przeciw zakusom jednostronnego, arbitralnego sądu organów podatkowych.

Dalsza trudność obrony interesów swoich polega w ogromnej ilości przepisów, których liczba sięga setek, a wiek ich początku XIX. a nawet i końca XVIII. stulecia.

Aby tamę położyć niesłusznej exploatacyi opodatkowanych, zawiązało grono osób Towarzystwo prawnej ochrony podatników. Agendy Towarzystwa prowadzą pensyonowani koncepiści skarbu, którzy po kilkuletniej praktyce w I. i II. instancyi władz skarbowych, nabywszy znajomości wszelkich arkanów wymiarowych poszli w usługi najszerszem warstwom społeczeństwa. Towarzystwo to posiada 2. biura: lwowskie i krakowskie i te stoją na usługi społeczeństwu wschodniej i zachodniej Galicyi.

Członkiem Towarzystwa może być każdy, kto uiści tytułem wpisowego 1 Koronę, tytułem wkładki rocznej 2 Korony. Celem Towarzystwa jest udzielanie dorady prawnej w sprawach podatkowych, należytościowych i w sprawach podatków konsumcyjnych i to tak w postępowaniu wymiarowem jak i rekursowem, badanie słuszności opodatkowania i z tem łączące się czynności.

Adres krakowskiego oddziału Towarzystwa jest ulica Grodzka l. 35. II. piętro.

---

[1]) W podobnem położeniu znajduje się u nas, zwłaszcza we wschodniej części kraju, produkcya konopi. I ona posiada widoki powodzenia w przyszłości, a w obecnem swem położeniu przedstawia się analogicznie, jak produkcya włókna lnianego. Wprawdzie wprowadzenie uprawy konopi na większych obszarach jest bardzo utrudnionem ze względu na metodę zbioru — jednak dla mniejszej własności produkcya konopi posiada niemniejsze znaczenie i celowa organizacya wyprawy włókna byłaby bardzo wskazaną.

[1]) Plewienie lnu odbywa się po wysadzeniu ziemniaków, a przed zbiorem siana, w drugiej połowie maja; wyrywanie i zwózka po zbiorze siana a przed żniwami, w początkach lipca; czochranie — w dnie słotne lub w zimie; odstawa do fabryki lub kolei w dnie najdogodniejsze dla gospodarstwa.

Odprawa cłowa koni w obrocie z Niemcami. Reskryptem z dnia 17 bm. L. 67362 zwraca c. k. Namiestnictwo uwagę interesowanych stron na następujące szczegóły rozporządzenia c. k. Ministerstw rolnictwa skarbu, spraw wewn. z 1. maja br. l. 90.

1) Przy ocleniu koni, przeznaczonych na wywóz do Niemiec, uznawane będzie w myśl umowy z rządem niemieckim, oszacowanie wartości zwierząt dokonane przez c. k. państwowy zakład chowu koni (komendę zakładu ogierów państwowych lub posterunku ogierów państwowych, stadniny państwowej w Piber lub Radowcach) albo przez weterynarza pozostającego w służbie państwowej i urzędowe świadectwo o wyniku tego oszacowania za dostateczną podstawę zaliczenia koni do jednej z klas wartości, przewidzialnych w pozycyi 100 niemieckiej taryfy cłowej.

2) Dowód, że zwierzę zalicza się do czystej rasy noryjskiej lub jest produktem krzyżowania ogiera tej rasy z klaczą innej czystej rasy zimnej krwi, który decyduje o zastosowaniu specyalnej stopy cłowej w wysokości 50 do 75 marek za sztukę, należy w myśl umowy z rządem niemieckim, przeprowadzić również przez przedłożenie świadectwa c. k. państwowego zakładu chowu koni lub weterynarza pozostającego w służbie państwowej.

3) C. k. państwowe zakłady chowu koni i weterynarze pozostający w służbie państwowej są obowiązani wydawać na żądanie stron wspomniane świadectwa na przepisanych formularzach. Do świadectw tych — o ile nie są wydane w języku niemieckim lub w dwóch językach, z których jeden jest niemieckim — należy dołączyć urzędownie uwierzytelnione tłumaczenie niemieckie.

Do uwierzytelnienia tłumaczeń upoważniony jest każdy organ, który ma prawo używania pieczęci urzędowej.

4) Za zbadanie konia i wydanie świadectwa ma strona uiścić należytość w kwocie 2 koron, a jeżeli chodzi o większą ilość koni, prócz tego 1 koronę za każdą dalszą sztukę.

Czynność ta winna się odbywać w zasadzie, w miejscu siedziby państwowych zakładów chowu koni lub w miejscu urzędowej siedziby weterynarza. Jeżeli organ c. k. państwowego zakładu chowu koni (oficer lub weterynarz), albo weterynarz państwowy przebywa z powodu czynności urzędowej w innem miejscu, natenczas może na życzenie strony zbadać konia w miejscu chwilowego pobytu i wydać świadectwo, o ile to z inną czynnością urzędową da się pogodzić.

Gdyby strona, wyjąwszy powyższy wypadek, żądała zbadania konia i wydania świadectwa poza miejscem siedziby c. k. państwowego zakładu chowu koni, względnie siedziby urzędowej weterynarza, należy temu żądaniu tylko wówczas zadość uczynić, jeżeli wysłanie organu wspomnianego zakładu albo weterynarza da się pogodzić z ich obowiązkami służbowymi. W takim wszakże wypadku obowiązana jest strona prócz należytości, o których wyżej mowa, pokryć także koszta, jakie według obowiązujących przepisów przypadają za czynność wykonaną przez dotyczącego funkcyonaryusza poza miejscem siedziby.

5) Do załatwienia czynności urzędowych, o których mowa pod 3) uprawnieni są także wszyscy weterynarze pozostający w służbie krajowej.

Zbyt na łubin. Dyrekcya dóbr Księcia Schwarzenberga we Frauenbergu zwróciła się do Komitetu c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego ze zapytaniem, w których okolicach i w których obszarach dworskich produkuje się większe ilości nasienia łubinu. Dyrekcya potrzebuje corocznie wielkich ilości łubinu (żółtego przeważnie) do zużycia w swojem gospodarstwie stawowem i chętnie weszłaby w bezpośrednie stosunki wprost z producentami. Pp. Producenci mogą zgłoszenia swoje podawać do Komitetu c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie Basztowa 6., albo wprost pod adresem: „Fürstlich Schwarzenberg'sche Herrschafts-Direktion, Frauenberg".

Zaraźliwe choroby zwierzęce w Galicyi zachodniej. Według reskryptu c. k. Namiestnictwa z dnia 15 b. m. l. 92066 wykazały c. k. Starostwa za czas od 8—15 lipca b. r. **pomór świń** w powiatach: Biała: Babice (7 zagród), Dankowice (1 zagr.), Osiek (3 (zagr.), Wilamowice (2 zagr.); Grybów: Ptaszkowa (1 zagr.); Kolbuszowa: Gąsiówka ad Wólka sokołowska (1 zagr.). **Różę wąglikową** w powiatach: Biała: Dankowice (5 zagr.), Lipnik (1 zagr.), Kańczuga (8 zagr.), Komorowice (5 zagr.), Nowa wieś (4 zagr.), Osiek (2 zagr.); Bochnia: Bytomsko (3 zagr.), Grobla (3 zagr.), Kobyle (20 (zagr.), Siedlec (8 zagr.), Wiśnicz stary (5 zagr.); Brzesko: Przyborów (5 zagr.), Wola przemykowska (2 zagr.), Zabawa (3 zagr.); Chrzanów: Bobrek (4 zagr.), Kąty (5 zagr.), Kościelec (4 zagr.), Luszowice (6 zagr.), Młoszowa (2 zagr.), Poręba (1 zagr.), Trzebinka (3 zagr.), Zagórze (9 zagr.), Zalas (3 zagr.); Dąbrowa: Gorzyce (1 zagr.), Szczucin (8 zagr.), Wola żelechowska (5 zagr.); Jasło: Sobniów (6 zagr.), Trzcinica (8 zagr.); Kraków: Giebułtów (2 zagr.); Mielec: Przecław (1 zagr.); Myślenice: Rabka (5 zagr.); Nowy Sącz: Przydonica (8 zagr.), Tęgoborze ob. dw. (1 zagr.), Zabrzeż (4 zagr.); Nowy Targ: Łopuszna (4 zagr.), Szczawnica (1 zagr.); Pilzno: Dąbie (1 zagr.), Machowa (1 zagr.); Podgórze: Chorowice (4 zagr.), Gaj (1 zagr.); Ropczyce: Brzeźnica (6 zagr.); Wadowice: Lipowa (6 zagr.), Łęczany (7 zagr.), Ryczów (3 zagr.), Spytkowice ob. dw. (1 zagr.); Żywiec: Rycerka dolna (2 zagr.), Ujsoły (4 zagr.). **Wściekliznę** w powiatach: Myślenice: Skawa (1 zagr.); Wieliczka Glików.

II. Austryacka państwowa wystawa jęczmienia we Wiedniu 1906. r. C. k. Towarzystwo rolnicze we Wiedniu powodowane chęcią podniesienia austryackiej produkcyi jęczmienia, pod względem jakości, jako jedynego środka do zrównoważenia niekorzystnego działania wysokiego cła niemieckiego na jęczmień z Austryi do Niemiec wywożony, oraz zachęcone żywym udziałem producentów w zeszłorocznej państwowej wystawie jęczmienia we Wiedniu, jakoteż rezolucyą, powziętą w tej sprawie na zebraniu interesentów, urządza taką samą wystawę i w roku bieżącym, w czasie od 30. września do 8. października.

Wystawa ma na celu: 1) dać przejrzysty obraz austryacki uprawy jęczmienia i uwydatnić szczegóły charakterystyczne dla poszczególnych obszarów uprawy, aby przez to zachęcić austr. producentów jęczmienia do wzajemnego współzawodnictwa; 2) przez wzajemną wymianę zdań i wzajemne pouczenie, przyczynić się do podniesienia uprawy jęczmienia w Austryi; 3) przez publikacyę wyników oceny względnie premiowań jakoteż przeprowadzonych naukowych badań zaznajomić szerokie koła z właściwościami austr. odmian jęczmienia. 4) Badaniom w zakresie hodowli jęczmienia i jego uprawy dostarczyć cennej podstawy i zachęcić do urządzania doświadczeń z nawożeniem i rodzajem uprawy.

Wystawa obejmie następujące grupy: I. Jęczmiona browarniane ostatniego zbioru, które w austr. połowie Monarchii przez samego wystawcę zostały wyprodukowane. Będą one przedstawione według krajów, a w ich obrębie według typowych obszarów uprawy. II. Pomocnicze środki i przyrządy naukowe, dotyczące kultury, hodowli i oceniania austr. jęczmienia browarnianego, względnie nasiennego. III. Maszyny i narzędzia, mające związek z uprawą zboża a w szczególności jęczmienia. IV. Maszyny i narzędzia do wyrobu słodu i urządzenia browarów. V. Oddział dla probierni austryackich sort piwa.

Zgłoszenia przyjmuje Komitet c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie ul. Basztowa l. 6 a to dla wystawy jęczmienia browarnianego najpóźniej do 15. sierpnia b. r. dla innych zaś grup do 1. września 1906. Koszta opakowania i transportu przesyłek jęczmienia będą pokryte z funduszu Komitetu. Bliższe szczegóły poda regulamin wystawy, który niebawem będzie rozesłany.

Dostawy wojskowe. C. i k. Intendantury 1 i 10. Korpusu rozpisują dostawę siana, słomy i drzewa opałowego w drodze dzierżawy (Arrendierung) dla Stacyi dzierżawnych: 1) Sanok; 2) Gródek Jagielloński, Hruszów, Jaworów, Szkło, Krakowiec; 3) Jarosław, Doliny-Żuków, Lubaczów, Łańcut, Nisko, Radymno, Rawa ruska; 4) Rzeszów, Dębica, Kolbuszowa; 5) Stryj, Sambor, Drohobycz, Mikołajów nad Dniestrem. 6) Bochnia, Wadowice, Niepołomice; 7) Tarnów, Nowy Sącz; 8) Bielsko, Opawa, Karniów, Cieszyn. Rozprawa ofer-

towa odbędzie się dla stacyj wymienionych pod 1) w Przemyślu dn. 20. sierpnia b. r., dla stacyj pod 2) w Grudku dn. 7. sierpnia b. r. dla stacyj pod 3) w Jarosławiu dn. 13 sierpnia b. r. dla stacyj pod 4) w Rzeszowie dn. 16 sierpnia b. r. dla stacyj pod 5) w Stryju dn. 10 sierpnia b. r. dla stacyj pod 6) w Krakowie dn. 7. sierpnia b. r. dla stacyj pod 7.) w Tarnowie dn. 17. sierpnia b. r. dla stacyj pod 8.) w Ołomuńcu dn. 8. sierpnia b. r. o godzinie 9 rano w lokalach odnośnych wojskowych magazynów prowiantowych.

Podobne dostawy rozpisuje c. k. Intendantura 11. Korpusu w Przemyślu dla garnizonów w swoim okręgu położonych. Bliższych informacyi można zasięgnąć w biurze Komitetu c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie (ulica Basztowa l. 6).

Rozmaitości.

Wycieczka do Danii. W wykonaniu uchwały tegorocznego Walnego Zgromadzenia członków c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie organizuje Komitet c. k. krakowskiego Towarzystwa rolniczego z końcem sierpnia b. r. wycieczkę rolniczą do Danii.

Głównym celem wycieczki będzie zbadanie stosunków hodowlanych Danii, przedewszystkiem poznanie hodowli czerwonego bydła duńskiego, zwiedzenie ważniejszych centrów hodowli tego bydła duńskich Związków kontrolnych, oraz poznanie urządzeń, zmierzających do ograniczenia gruźlicy u bydła w Danii.

O ile czas pozwoli zwiedzą uczestnicy wycieczki również okręg Angelu w Szlezwiku, celem poznania hodowli tamtejszego bydła czerwonego rasy Angelu.

Czas trwania wycieczki obliczony jest w przybliżeniu na 6 dni — oprócz czasu potrzebnego na podróż z Krakowa do Kopenhagi i z powrotem.

Przybliżone koszta pobytu w Danii wyniosą od osoby około 250 kor. duńskich t. j. mniej więcej 350 kor. austr., w czem objęte są koszta całodziennego utrzymania, mieszkania oraz jazdy koleją i furmankami w obrębie Danii.

Bilet kolejowy II. klasy z Krakowa do Kopenhagi i z powrotem (ważny na 45 dni) kosztować będzie około 180 kor. austr.

P. T. rolnicy, chcący wziąć udział w wycieczce, zechcą przesłać zgłoszenia do biura Komitetu c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie (Basztowa 6.) najpóźniej do dnia 10. sierpnia b. r.

Wyjazd uczestników wycieczki z Krakowa nastąpi 27 sierpnia b. r.

Budowa własnego domu Towarzystwa kółek rolniczych. Prezes Towarzystwa p. Artur Zaremba-Cielecki ofiarował sześć tysięcy (6000) koron na budowę domu. Zarząd główny podziękował ofiarodawcy i postanowił przystąpić do budowy własnego domu.

Jubileusz kółek rolniczych. Zarząd główny uchwalił obchodzić uroczyście w roku 1907 dwudziestopięcioletni jubileusz istnienia Towarzystwa.

Zakupno bydła górskiego. Komitet c. k. Galicyjskiego Towarzystwa Gospodarskiego we Lwowie wysyła w roku bieżącym podobnie, jak w latach dawniejszych, komisyę, celem zakupna bydła rozpłodowego, do Szwajcaryi i do Ratot (na Węgrzech). Przyjmuje się zamówienia prywatne za złożeniem 1000 (tysiąca) koron zadatku na sztukę. Zgłoszenia wraz z zadatkiem należy nadsyłać najpóźniej do 15. sierpnia b. r. do biura Komitetu. (Lwów, Karola Ludwika 3.) Krakowskie Towarzystwo Rolnicze wysyła także komisyę po zakupno bydła do Szwajcaryi.

Zmiana lokalu. Z dniem 1-go lipca b. r. przeniesione zostało biuro Towarzystwa rolniczego okręgowego w Jaśle do nowej kamienicy przy ul. 3-go maja.

Mleczarnia spółkowa w Kwaczale (powiat Chrzanów) została puszczona w ruch w dniu 13. z. m. Poświęcenia dokonał ks. Kopiński, proboszcz z Babic, wobec licznie zgromadzonych włościan, reprezentacyi Rady powiatowej i okolicznych obywateli ziemskich. Mleczarnia mieści się w murowanym budynku Kółka rolniczego. Urządzenie maszynowe, oddane przez Wydział krajowy do dyspozycyi Spółki, jako pozostającej pod opieką Biura Patronatu, daje możność wyrabiania masła pierwszorzędnej jakości i zostało dostarczone przez Biuro techniczno-mleczarskie Galicyjskiego Towarzystwa mleczarskiego. Prócz centralnej mleczarni w Kwaczale, Spółka założyła filie śmietankowe w Rozkochowie i Jankowicach. Wobec tego, że okolica Kwaczały obfituje w duże i ładne pastwiska, że chów bydła jest dosyć staranny, że wreszcie ludność miejscowa odrazu okazała należyte zrozumienie wartości łącznej pracy, jest nadzieja, że mleczarnia spółkowa w Kwaczale w szybkim czasie będzie należała do jednej z większych w naszym kraju.

Ze stołu redakcyjnego.

Prof. Emil Godlewski: *„O naukowych potrzebach polskiego rolnictwa“*. Kraków 1906 str. 27.

Jest to odbitka z „Tygodnika Rolniczego“, zawierająca odczyt, wypowiedziany dnia 4-go kwietnia na walnem zgromadzeniu Towarzystwa Rolniczego krakowskiego.

Korespondencya Redakcyi.

Zap.: Proszę uprzejmie o doniesienie mi, gdzie właściwie jest główna siedziba krajowego Biura pośrednictwa pracy, którego komunikaty podawane są w każdym numerze „Tygodnika rolniczego“ i jaki jest proceder przy zgłaszaniu się o służbę dworską w tem biurze. *L. Zajączkowski.*
Paszkówka p. Wielkie Drogi.

Odp.: Adres „Krajowego Biura pośrednictwa pracy“ opiewa: „Lwów, Wydział krajowy“. Zgłoszenia nie wymagają ostemplowania. Ponieważ zazwyczaj krajowe biuro odsyła zgłoszenia do powiatowego, przeto byłoby wskazanem najpierw zwrócić się do najbliższego biura miejscowego. *(Red.).*

Komunikat krajowego Biura pośrednictwa pracy. I. Zgłoszenia pracodawców (miejsca wolne): **Kraj. Biuro:** 1 polowy. Podać warunki i odpisy świadectw. Adres: Zarząd dóbr w Boryszczowcach, poczta Kozaczówka. — **Bochnia:** 1 gospodarz z płacą 120 K., 13 krc. zboża, 3 l. mleka, 15 korcy ziemniaków lub pole; 1 gospodarz, z żoną kucharką, bezdzietni, 200 K. i utrzym.; 3 parobków; 1 pastuch; 1 fornal. — **Brody:** 1 pastuch z liczną rodziną; 1 wolarz zaraz!; 1 pastuch-szafarz; 12 dziewek do gospodarstwa; 2 pisarzy ekonomicznych, kawalerów, ze szkołą w Dublanach — **Chrzanów:** 40 robotników do robót polnych, 1 K. dziennie i wikt; 2 parobków, 10 K. mies. i wikt. — **Drohobycz:** 1 pomocnik gosp. gumienny, 80—120 K., 10—12 krc. ord. 2 l. ml.; 2 polowych; 3 fornali; 1 pastuch; 1 szafarz; 1 chłop lub dziewczyna do gosp. 15—16 lat, 80 K. i wikt; 6 dziewek do folwarcznej roboty, 100 K., i wikt. — **Kałusz:** 80 robotników polnych, 26—30 K. i wikt, koszta podróży. — **Lwów:** 3 leśnych; 2 gumiennych; 4 fornali, 100 K., 9 krc. ord. pole pod ziemniaki, opał, mieszkanie, w lecie 2 w zimie 1 l. mleka. — **Myślenice:** 1 gospodarz piśm. samoistny, 240—300 K. i utrzymanie lub też ordyn. 14 krc., 2 l. mleka i ogród; 4 kosiarzy na żniwa od umowy; 4 dziewki. — **Brody:** 3 robotników ogrodniczych, 10—12 K.; 1 ogrodnik kawaler, 20 K. i wikt. — **Drohobycz:** 1 ogrodnik który byłby stróżem szkoły normalnej od 1/8. Płaca 420 K., mieszkanie, opał, po 3 latach płaca 500 i 600 K. oraz prawo do emerytury. — **Lwów:** 1 ogrodwik. — **Myślenice:** 1 ogrodnik oraz skarbowy, pensya i ordynarya. — **Bochnia:** 1 stelmach 120 K., 10 korcy ordyn. 3 l. mleka, mieszkanie, opał. — **Brody:** 1 furman do koni cugowych; 4 chłopaków stajennych; 1 furman folwarczny, 10—12 K. z wiktem lub 20—24 K. bez wiktu. — **Bochnia:** 1 kucharka na wieś 16 K.; 1 gospodyni na wieś 20 K.; 1 kucharz na wieś; 2 chłopaków do koni i posług 12 K. — **Brody:** 1 lokaj starszy około lat 35. 144 K. 13 korcy ordyn. 1 l. mleka, opał, ogród; 1 lokaj strzelec, 20 K., ubranie wikt. — **Kraj. Biuro:** 1 kucharka rozumiejąca się i na innych robotach w gospodarstwie domowem i wiejskiem. Podać warunki i odpisy świadectw. Adres: Zarząd dóbr Boryszkowce, poczta Kozaczyzna; 1 kucharka gospodyni, płaca według umowy. Adres: Obszar dworski Wicyń per Dunajów.

Zgłoszenia szukających pracy (miejsca poszukiwane): **Bochnia:** 1 rządca ekonomiczny z kaucyą 60.000 K.; 6 agronomów; 3 pomocników gospodarczych; 1 leśniczy; 2 leśnych; 2 gospodarzy. — **Brody:** 8 ekonomów; 5 gajowych; 2 leśniczych egzaminowanych; 2 leśniczych bez egzaminu; 2 rządców ekonomicznych; 4 pisarzy ekonomicznych. — **Chrzanów:** 1 ekonom; 2 leśnych; 1 leśniczy. — **Drohobycz:** 1 leśniczy z 6-letnią praktyką; 2 strażników i nadzorców leśnych; 2 fornali. — **Kałusz:** 1 polowy, piśmienny; 1 leśniczy z egzaminem rządowym i 6-letnią praktyką. — **Koło-**

myja: 1 leśniczy lub podleśniczy; 1 ekonom lub pisarz ekonomiczny; 1 dozorca do gospodarstwa lub lasowości. — **Lwów**: 6 ekonomów i pisarzy ekonomicznych. — **Myślenice**: 1 ekonom leśny kawaler; 1 leśniczy egzaminowany zdolny; 1 praktykant ekonomiczny; 1 gospodarz dworski. — **Krajowe Biuro**: 1 administrator lub zarządca dóbr kawaler, teoretycznie i praktycznie wykształcony rolnik, który dotychczas z dobrym wynikiem gospodarował na własnym majątku w Król. Polskiem, skąd zmuszony był wyjechać. Na wysokości płacy nie zależy; 1 pomocnik lasowy lat 19, 1. roczną praktyką u hrab. Larischa na Szląsku i 3 półroczami szkoły lasowej we Lwowie. Wymagania skromne; 14 ukończonych uczniów niższej szkoły roln. w Horodence za dozorców gospodarczych i pisarzy. Zgłoszenia do Dyrekcyi szkoły; 1 ekonom 3-letnią praktyką i kursem gospodarczym. — **Brody**: 4 ogrodników; 3 kowali dworskich. — **Bochnia**: 2 piwowarów. — **Lwów**: 5 furmanów dworskich z bardzo dobremi świadectwami; 4 lokaji dworskich. — **Łańcut**: 1 kucharka-gospodyni do miejskiego gosp., lat 40.

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

Sprawozdanie Syndykatu Towarzystw rolniczych

z targu zbożowego w Krakowie na Kleparzu, dnia 24 lipca 1906 r.

Tendencya dzisiejszego targu była niezmieniona. Transakcyi niedokonano prawie żadnych z powodu braku dowozów. Ceny wszystkich artykułów zmienione.

Sprzedawano: pszenicę białą od 8.75—9.10 K., pszenicę czerwoną od 8.60—8.95 K., żyto od 6.10—6.25 K., jęczmień od 7.30—7.70 K., owies od 7.50—8.00 K., kukurydza od 0.00—0.00 K., kukurydza stara od 0.00—0.00 K., kukurydza Cinquantino od 8.00—8.20 K., groch zwykły od 8.75—9.75 K., groch Victoria od 10.50—11.50 K., bobik od 7.00—7.20 K., wyka od 8.00—9.00 K., otręby pszenne od 5.00—5.10 K., otręby żytnie od 5.25—5.40 K., rzepak od 14·30—15.00 K. Wszystko za 50 kg.

Zboża.

Jęczmień pastewny. Wiedeń 24/VII 00.00—00.00 K. **Lwów** 18/VII 13.40—14.00 K. za 100 kg.

	Lipiec	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies
Lwów	18	17.20—17.60	11.40—11.80	14.00—14.40	17.20—17.60
Tarnów	21	16.00—16.70	12.00—13.00	13.00—14.00	17.00—18.00
Podwołoczyska.	18	14.20—15.80	10.20—10.80	12.20—13.00	15.60—16.40
„ ros. bez cła	18	12.10—12.30	8.80—10.30	10.80—11.60	11.80—12.00
Wiedeń	24	14.60—16.80	11.80—13·40	00.00—00.00	17.00—19.50
Peszt	24	14.86—14.88	12.70—12.72	00.00—00 00	12.66—12.68
Ceny w koronach za 100 *kg*.					
Wrocław	23	17.50—18.40	14.60—15.20	14.80—15.00	17.00—17.70
Ceny w markach za 100 *kg*.					

Jęczmień na krupy. Wiedeń 24/VII 00.00—00.00 K. za 100 kg.

Kukurydza. Wieden 24/VII 13.20—13.60 K., **Lwów** 28/VI 00.00—00.00 K. **Peszt** 24/VII 12.56—12.58 K. **Tarnów** 21/VII 17.00—18.00 K. za 100 kg.

Strączkowe, przemysłowe, okopowe i nasiona.

Groch. Wiedeń 24/VII 20.00—23.00 K. **Lwów** 18/VII 17.00—20.00 K. **Tarnów** 21/VII 20.00—24.00 K. za 100 kg.

Wyka. Lwów 28/VI 00.00—00.00 K.

Chmiel. Wiedeń 3/VII zatecki miejski 000—000 K, zatecki okoliczny, 000—000 K., anschauer czerwony 000—000 K., zielony 000—000 K. za 100 kg. **Lwów** 28/VI 00—00 K. za 56 kg.

Rzepak. Lwów 28/VI 00.00—00.00 K. **Wiedeń** 20/VII 30.50—31.50 K. **Praga** 0.00—0.00 K. **Peszt** 24/VII 32.60—32.80 K. **Tarnów** 21/VII 25.00—26.00 K. za 100 kg.

Ziemniaki. Kraków 24/VII 4.00—4.40 K. **Tarnów** 21/VII 3.00—4.00 K. **Lwów** 28/VI 00.00—00.00 K.

Koniczyna czerwona. Lwów 28/VI 000.00—00.00 K. **Podwołocz. galic.** 27/IX 000.00—000.00 K. **Podwołocz. ros.** 28/VI 000.00—000.00 K. bez cła. **Wiedeń** 20/VII styryj. 130.00—135.00 K. średnia jakość 100.00—110.00 K., gruboziarnista czysta 100.00—110.00 K. za 100 kg.

Koniczyna biała. Kraków 3/VII 00.00—00.00 K. **Lwów** 28/VI 00.00—000.00 K. **Wiedeń** 20/VII 150.00—160.00 K. za 100 kg.

Zwierzęta i produkty zwierzęce.

Woły. Wiedeń 23/VII galicyjskie prima 80.00—91.00 K., secunda 76.00—78.00 K., tertia 00.00—00.00 K. za 100 kg. żywej wagi. Spęd 419 sztuk.

Nierogacizna. Wiedeń 19/VII. prima 106.00—112.00 K. tłuste 108.00—110.00 K. za 100 kg. żywej wagi.

Miejska centralna targowica na bydło w Krakowie 27/VII. Na dzisiejszy targ spędzono bydła rogatego 100 sztuk, jałownika 65, cieląt 304 owiec i kóz 2, nierogacizny 135. Płacono za woły 72—82 K., za krowy po 66—72 K., buhaje 70—74 K. za 100 kg. żywej wagi. Za cielęta płacono 24—46 K. za sztukę, a za owce od 17—20 K. za sztukę. Za nierogaciznę płacono po 80—102 K. za 100 kg. rzeźnej wagi (bitych sztuk).

Masło. Wiedeń 20/VII deserowe 2.50—2.80 K., wiejskie 2.20—2.40 K., zwykłe targowe 1.80—2.00 K. **Kraków** 24/VII targowe 2.00—2.20 K. za 1 kg. **Hamburg** 20/VII stołowe I klasy 220.00—230.00 M, II klasy 200.000—20.00 M. III klasy 000.00—000.00 Marek za 100 kg. **Berlin** 21/VII dworskie i spółkowe, prima 224.00—228.00 M., secunda 216.00—224.00 M., tertia 208.00—210 00 Marek za 100 kg.

Jaja. Wiedeń 20/VII prima 35—36 sztuk, secunda 37—38 sztuk, konserwowanych w wapnie 00—00 sztuk za 2 K. **Kraków** 24/VII 2.80—3.20 K. **Berlin** 21/VII 0.00—0.00 M. za kopę.

Spirytus.

Wiedeń. 25/VII surowy 75% 39.95—40.35 K., rafinowany 90% bez opłaty 130.25—130.75 K.

Lwów 18/VII 35.50—35.75 K.

Pasza.

Siano. Kraków 24/VII 3.20—4.80 K. **Tarnów** 21/VII 4.50—6.00 K. **Wiedeń** 20/VII 3.60—6.60 K. za 100 kg.

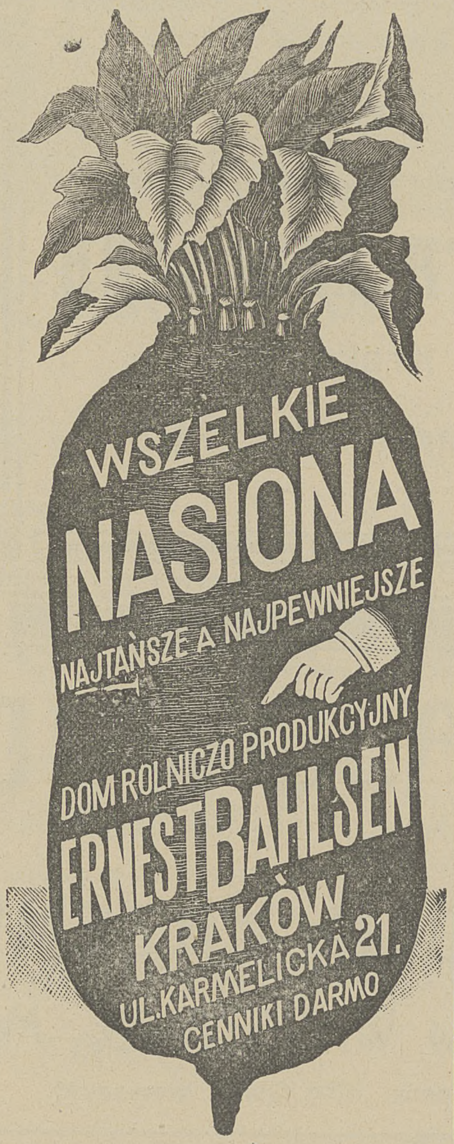
Koniczyna. Kraków 24/VII 4.80—5.80 K. **Wiedeń** 20/VII 3.60—7.60 K. za 100 kg.

Słoma. Kraków 24/VII 3.40—4.00 K. **Tarnów** 21/VII 3.40—4.00 K. **Wiedeń** 20/VII 5.80—6.00 za 100 kg.

Redaktor odpowiedzialny: Dr. Adam Krzyżanowski.

Konkurs.

Zarząd główny Towarzystwa kółek rolniczych we Lwowie (Kopernika 19. II. p.) rozpisuje konkurs na posady dwóch inspektorów rolniczych z płacą 3000 (trzech tysięcy) koron rocznie, prócz dyet (8 kor. dziennie). Wymagane ukończenie wyższej szkoły rolniczej i praktyka.

WSZELKIE
NASIONA
NAJTAŃSZE A NAJPEWNIEJSZE
DOM ROLNICZO PRODUKCYJNY
ERNEST BAHLSEN
KRAKÓW
UL. KARMELICKA 21.
CENNIKI DARMO

Nakładem Komitetu c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego. — Z drukarni Uniwersytetu Jagiellońskiego, pod zarządem Józefa Filipowskiego.